

OKOLOIDÚCI

Žijem? Alebo som iba prízrakom, cez ktorý ľudia na uliciach nič netušiac prechádzajú? Večným okoloidúci. Súčasť koloritu ulice – človek kráčajúci odniekiaľ kamsi. Neplatený komparzista. Ilustrácia. Netuším odkiaľ idem a nemám žiaden cieľ. Nevidím svoj odraz v zrkadlách a kalužiach. Nie vždy som bol taký. Aj ja som býval stredovekým roľníkom, veriacim v príchod raja. Bol som na krok od množstva rajských záhrad, no akonáhle som chcel vojsť, vysublimovali alebo sa roztekli do okolitej anonymnej krajiny ako atrament rozliaty po koberci. Už nenapísali žiaden príbeh, zostali len temnými škvrnami.

Kráčal som ulicou lemovanou rodinnými domami, na ktorú dopadala čoraz hustejšia tma; iba blikanie televízorov za oknami a štekot psov dávali poznať, že sa tu *žije*. Na schodoch na rohu posedávala partička smejúcich a bozkávajúcich sa tínedžerov. Niečo som im ohromne závidel. Boli mladí a tak ešte úprimne verili. Verili, že niečo *ešte bude*, že niečo *ešte určite príde*. Boli stredovekými roľníkmi, ľuďmi žijúcimi pred odkúzlením sveta. Akokoľvek boli neslobodní, verili, že niečo skvelé je ešte len pred nimi. Ja som už bol človekom z modernej doby. Tým, ktorý si v ranných novinách apaticky prečítal nekrológ Boha a uskol si z kávy. Korodujúcim automatom obutým do nových značkových tenisiek, poslušne imitujúcim úbohé mechanické a biologické úkony, ktoré sa tak pateticky nazývajú *život*. Automat opatrený visačkou: vysoká škola druhého stupňa, informatika – tam sa dobre zarába, vraj. Záluby: cestovanie, Netflix, turistika. Aké ohromne originálne!

A na Instagrame pritom vyzerám, že skutočne *žijem*. Usmiate fotky pred chrámom Sagrada Família a pri Viktóriinom memoriáli v Londýne. Aristokrati si nechávali maľovať nádherné, prepracované a majestátne portréty. Tie portréty viac či menej klamali. Iba jemne a okrajovo sa dotýkali *reality*. Aj po mne ostatnú iba klamlivé obrazy. Áno, aj tento tu raz bol, aj on *žil*. A ako dobre sa mu žilo, veď bol pri Sagrade Família. Bol informatik – tam sa dobre zarába. Kráčal po ulici okolo nás, s niektorými z nás sa letmo zdravil, keď sme kráčali *niekam*. Ale nechceli sme sa ho dotknúť. Obrazov a ilustrácii sa neradno dotýkať, možno okolo nich iba prechádzať.

Zabočil som doľava. Ako sa ulica zvažovala, priamo úmerne tomu klesala aj intenzita tínedžerského chichotu. Väčšina neónov tu nesvietila a tak som sa ešte viac ponáral do hustej

tmy, ľahučko som v nej splýval ako na prvých hodinách plaveckého výcviku. Potom som v nej plával prsia, zvolna a rekreačne, až som prešiel ku kraulu. Chcel som ten bazén rýchlo opustiť a stihnúť... Zastihnúť ju. Kaviareň na rohu už bola zatvorená, čo sa dalo poznať podľa tlmeného svetla a vyložených stoličiek, popod ktoré sa svižne a presne kĺzal mop. To všetko bolo jasne viditeľné cez vyleštené francúzske okno. Rúčku toho mopu pevne zvierali jej malé ruky s čiernym lakom na nechtoch. Je nervózna... Poznám to z mimiky. Po záverečnej je to prirodzené. Určite nebude mať náladu stretnúť ma a zhovárať sa so mnou.

Kráčal som ďalej. Nemohol som radšej spať? V spánku by som ju mohol stretnúť takú, aká bývala kedysi... ach áno, spánok... Vtom hustú tmu prerezali dve diaľkové svetlá a okolo mňa s hrmotom prefčalo drahé auto. Motor však vzápätí zhasol. Otočil som sa. Auto zastalo priamo pred kaviarňou. Tlmené svetlo za francúzskym oknom zhaslo a pri aute sa zrazu dve siluety zmenili na jednu – s nedefinovatelnými okrajmi. Akoby som bol na Rorschachovom teste. Čo vidíte? Ako to nazvať? Prehra? Poníženie? Sklamanie? Tú machuľu vždy možno interpretovať rôzne.

Naozaj som toto potreboval vidieť? Nemohol som ostať doma, dať si jointa a pustiť si dokument o Križiackych výpravách? To sa koniec-koncov aj tak stalo, vonku sa už príliš ochladilo a náhle som zatúžil po teplé a útočisku štyroch pevných bielych stien. Urobil som si instantné jedlo – „kura s omáčkou quatro formaggi“, čo sú v skutočnosti cestoviny s práškom v kelímku. Obraz a text na ňom nijako nezodpovedajú realite. Podobne je to s mojím Instagramom, kde sa stále vynímajú fotky s ňou. Zaprisahal som sa, že s nočnými prechádzkami, kedy sa ju snažím „náhodne stretnúť“, je koniec. Že už sa nebudem brodiť tými lepkavými spomienkami.

Ako väčšinu mojich záväzkov, ani tento sa nepodarilo uskutočniť; a tak som aj ďalší večer kráčal ulicou lemovanou rodinnými domami, kde iba blikajúce obrazovky za zatiahnutými žalúziami dávali poznať, že sa vo vnútri žije. Tentoraz ešte aj pršalo. Na schodoch na rohu nikto nesedel, nesmial sa a nebozkával. Zabočil som doľava. Voda sa valila dolu žľabom na okraji cesty a tiež jej stredom, a psy štekali nezvykle nahlas. Akoby ten brechot prichádzal zospodu, ako reťazová reakcia sa zintenzívňoval a štveral ku mne proti prúdu tej valiacej sa vody. Ten prenikavý a agresívny zvuk kulminoval práve vo chvíli, keď sa ulička kľukatila, ako keby za tou zákrutou na mňa mala dopadnúť posledná kocka obrovského domina. A vtedy do mňa vrazil. Šprintujúci chlapík s kapucňou spustenou do čela. Tak predsa nie som neviditeľný. Nie som iba kulisa. Som z pevného skupenstva. Z rúk mu vyletel čierny kovový kufrík, z ktorého sa s rachotom do vlhkej tmy náhle vykotúľali mince a tiež vypadlo niekoľko

bankoviek. Chlapík zahrešil, pozbieral tých pár rozmočených stoviek, napchal si ich do vreciek, kufrík narýchlo zaklapol a ďalej upaľoval. Celé to trvalo – prisahámbohu – nie viac ako tri sekundy.

A za podobne krátku dobu mi to doplo. Nešlo o obyčajného bežca – nebol to klasický exemplár *Homo Carierris*, ktorý sa celý deň pachtí v korporácii a večer chodí behať, pretože si v bezbožnom svete zbožštil zdravie; druh, vyskytujúci sa v hojných počtoch vo faune euroatlantického sveta. Tá čierna nerezová pokladnička, takú predsa mávala ona... v kaviarni. Zlodej! Ak sa mi ho podarí chytiť, budem hrdina! Ľudia ma už nebudú obchádzať a vyhýbať sa mojím pohľadom, už nebudem len okoloidúci! Starosta mi udelí medailu, spoluobčania budú moju tvár poznať z televíznych obrazoviek, budú mi na ulici podávať ruky, otáčať sa za mnou a šuškať si: „to je on, ten nebojácny hrdina, čo dolapil toho lupiča“. A čo je najdôležitejšie, aj pre ňu sa opäť stanem niekým, opäť sa zhmotním ako ektoplazma na špiritistickej seanse... možno sa ku mne aj vráti... veď predsa za ňu budem riskovať vlastný život!

Bez ďalšieho váhania som sa otočil a rozutekal za tým štafetovým štekotom, do kopca, proti prúdu tečúcej vody. Čochvíľa som bol pri schodoch na rohu, brechot viac-menej utíchol a tak mi intuícia napovedala, že mám pokračovať smerom k priemyselnej štvrti, kde už nikto *nežije*. Lejak medzitým naberal na intenzite. Po pol kilometri boli moje značkové tenisky do nitky premočené a hrozne ma pichalo v boku. Ako keby niektoré orgány chceli vyskočiť z môjho tela, dať výpoveď pre zlé podmienky, založiť odbory. A ani by som sa im nečudoval, veď ich roky krmím instantným jedlom a zalievam lacným alkoholom. Ušiel, zmizol – musel som si to priznať. Nebudem hrdinom, maximálne tak dostanem zápal pľúc. Nemal som ísť radšej dolu do kaviarne? Skontrolovať ju? Čo ak jej ublížil, čo ak je ranená? Preboha. Bežalo mi hlavou, kým som sa rezignovane skrýval pred dažďom vo výklenku. Ale keby náhodou... keby ju náhodou... – nie – na to som nechcel ani pomyslieť. Napriek tomu sa do mňa ako kliešť zavrtala tá odporná myšlienka. Keby ju zavraždil... už by aspoň nebola šťastná s nikým iným, ani s tým úbožiakom s drahým autom. Snáď mi len z toho behu neokysličuje mozog, vravel som si. Ako mi také niečo vôbec mohlo napadnúť?

Počas celej cesty domov a po celý ďalší deň som sa snažil všetkými možnými spôsobmi toho kliešťa vytrhnúť. Hlavička však zostala vo vnútri, už som to nedokázal dostať z podvedomia. Malé rúčky s čiernym lakom na nechtoch by už nikdy nezvierali mop a nerobili presné a svižné pohyby popod stoly s vyloženými stoličkami. Jej a jeho silueta by sa už nikdy nespojili do jednej odpornej rozpitej škrvny, do hnusného veľkého znamienka, ktoré mám

stále pred očami. Rakovinové znamienko s nepravidelnými okrajmi, ktoré vysáva zbytky vôle žiť. Som zamastený a zablatený od vlastných pokrivených predstáv z minulosti. Ani najkyslejší dážď ich nevie rozpustiť.

Keď som nasledujúci večer kráčal ulicou lemovanou rodinnými domami, zadúšal som sa kašľom. Psy mi naň odpovedali známym brechotom a pubertiaci na schodoch úškl'abkami. Za francúzskym oknom bola tma, hoci do záverečnej ostávalo ešte poldruha hodiny. Znenazdajky sa pri mne objavil starší pán, sedemdesiatnik; vedel som, že sem občas zašiel na kávu a koňak, ale nezdravili sme sa. Predsa ma však oslovil: „Strašné, čo sa stalo... strašné.“ Alebo si to vravel iba tak pre seba ako starí ľudia zvyknú? Každopádne som sa rýchlo a nervózne spýtal čo má na mysli. „Vy ste o tom nepočuli? Nejaký blázon to tu včera prepadol... a keď chcela Jennie spustiť alarm, ohnal sa pivovou fľašou... trafil ju priamo tu“ – ukazoval si na pravý spánok a ťažko preglgol slinu – „a spadla tak nešťastne... krvácala... vraj keby... keby tu bol aspoň jeden okoloidúci a zavolať pomoc... zrejme by ešte žila...“